

پیش‌بینی انتظار از ازدواج بر اساس باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج در دختران در آستانه ازدواج

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور کرج، کرج، ایران
استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور کرج، کرج، ایران
کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور کرج، کرج، ایران

سپیده سادات سید کاوسی*
محمدسعید مردوخی
مینا مقرب تور تولش

دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۱۱ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ ایمیل نویسنده مسئول: sepideh.kavousi2020@yahoo.com

فصلنامه علمی پژوهشی خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷

<http://Aftj.ir>

دوره ۲ | شماره ۱ پیاپی ۵ | ۳۵۱-۳۷۱

بهار ۱۴۰۰

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(سیدکاوسی، مردوخی و مقرب تور تولش،
۱۴۰۰)

در فهرست منابع:

سیدکاوسی، سپیده سادات، مردوخی،
محمدسعید، و مقرب تور تولش، مینا. (۱۴۰۰).
پیش‌بینی انتظار از ازدواج بر اساس باورهای
ارتباطی و نگرش به ازدواج در دختران در
آستانه ازدواج. فصلنامه خانواده‌درمانی
کاربردی، ۲(۱ پیاپی ۵): ۳۵۱-۳۷۱.

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی انتظار از ازدواج بر اساس باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج در دختران در آستانه ازدواج بود. **روش پژوهش:** طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود، جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانشجویان دختر در آستانه ازدواج دانشگاه پیام نور در شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۱۴۵ دختر در آستانه ازدواج به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های باورهای ارتباطی آیدلسون و اپشتاین (۱۹۸۲)، مقیاس نگرش به ازدواج براتن و روزن (۱۹۹۸) و مقیاس انتظار از ازدواج جونز و نلسون (۱۹۹۶) پاسخ دادند. **یافته‌ها:** نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون نشان داد که باورهای ارتباطی و تمامی مؤلفه‌های آن با انتظارات بدبینانه و انتظارات ایده‌آل‌گرایانه از ازدواج رابطه مثبت معنی‌دار و با انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند ($P=0/05$)؛ به علاوه، از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش بدبینانه و ایده‌آل‌گرایانه با انتظارات بدبینانه و ایده‌آل‌گرایانه رابطه مثبت معنی‌دار و نگرش خوش‌بینانه و واقع‌گرایانه با انتظارات بدبینانه رابطه منفی معنی‌دار دارند ($P=0/05$). نگرش خوش‌بینانه و واقع‌گرایانه با انتظارات ایده‌آل‌گرایانه و واقع‌گرایانه از ازدواج رابطه منفی معنی‌دار و نگرش بدبینانه و ایده‌آل‌گرایانه با انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند ($P=0/05$)؛ به طور کلی باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج به میزان ۰/۸۳ با انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج همبستگی دارند، بدین معنی که ۶۹ درصد از تغییرات انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج به وسیله ترکیب خطی باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج تبیین می‌شود. **نتیجه‌گیری:** با توجه به نقش باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج در انتظار از ازدواج، روانشناسان و مشاوران می‌توانند در مشاوره‌های پیش از ازدواج متغیرهای ذکر شده را مدنظر قرار دهند.

کلیدواژه‌ها: انتظار از ازدواج، باورهای ارتباطی، نگرش به ازدواج

مقدمه

ازدواج یکی از وقایع مهم در زندگی افراد و مهم‌ترین نهاد برای یک فرد و جامعه است، همچنین نقطه عطفی در چرخه زندگی و مهم‌ترین پایه در تشکیل خانواده است. در بسیاری از جوامع تنها راه پذیرفته شده برای فرزند آوری و ادامه نسل ازدواج است، همچنین ازدواج نشان دهنده شروع دوره بزرگسالی جدای از پدر و مادر است (ایکامری، ۲۰۱۵). امروزه جوانان برای ازدواج توقعات بالایی دارند و همین مسئله ازدواج جوانان را به عنوان یکی از چالش‌های اصلی جامعه ایرانی تبدیل کرده است (اسکندری چراتی، ۱۳۸۷)؛ بنابراین یکی از مواردی که در بحث خانواده و ازدواج مهم به نظر می‌رسد و در شکل‌دهی روابط صمیمانه که با سلامت جسمانی و هیجانی ارتباط دارد، انتظارات فرد از ازدواج است (آرمیده و رضاخانی، ۱۳۹۸).

در سال‌های اخیر در امر ازدواج، به انتظارات، باورها، ادراکات و نگرش به ازدواج، به عنوان پدیده‌ای شناختی و ذهنی، توجه خاصی می‌شود؛ چرا که تحریف این استانداردها می‌تواند به آشفتگی زندگی زناشویی بیانجامد، جونز و بردت (۱۹۹۶) مطرح کردند که مهم‌ترین جز یک رابطه و خصوصاً ازدواج، انتظارات است. یکی از زیانبارترین عواملی که بر ازدواج جوانان تأثیرگذار است باورها، دیدگاه‌ها و انتظارات غیرواقعی و رمانتیک از ازدواج است (سگرین و نبی، ۲۰۱۲). قبل از ازدواج تصورات و پیش‌فرض‌هایی درباره ازدواج وجود دارد و همه افراد انتظارات خاصی از ازدواج و همسر آینده خود دارند که به طور کامل از فلسفه وجودی این پیش‌فرض‌ها و انتظارات آگاه نیستند. به نظر می‌رسد باورها و انتظاراتی که افراد از ازدواج دارند بر مبنای یک چهارچوب از پیش تعیین شده به افراد رسیده است و می‌تواند این باورها و انتظارات واقعیت نداشته باشد. انتظار از ازدواج مفهومی شناختی است و مطالعات نشان می‌دهد بسیاری از افراد انتظارات غیرواقع‌بینانه‌ای نسبت به ازدواج و شریک زندگی خود دارند و انتظار دارند که همسر آن‌ها تمام نقص‌ها و کمبودهای زندگی قبل از ازدواج آن‌ها را پر نماید. انتظارات بیشتر شامل آنچه فرد به منزله نقشی مناسب در ازدواج در نظر می‌گیرد و چگونگی باورهای آن‌هاست درباره اینکه ازدواج چگونه نتیجه‌بخش و موفقیت‌آمیز است (ریوس، ۲۰۱۰).

یکی از عواملی که در انتظار از ازدواج جوانان نقش دارد، باورهای ارتباطی است، باورهای ارتباطی از جمله پدیده‌های شناختی مهم هم برای شروع رابطه و هم برای تداوم رابطه هستند یک موضوع عمده در تجزیه و تحلیل شناخت اجتماعی و فرایندهای ارتباطی می‌باشند. این مؤلفه شناختی باورهایی در مورد ارتباط را شامل می‌شود که می‌تواند کارآمد یا ناکارآمد باشد. اگر باورهای افراد واقع‌گرایانه و منطقی باشد، رابطه پیشرفت می‌کند (کساد، سالازر و مکینا، ۲۰۱۴) ایدلسون و اپشتین (۱۹۸۲) بر نقش باورهای ارتباطی ناکارآمد بر پریشانی زناشویی تأکید می‌کنند و معتقدند که این باورها تخریب‌کننده هستند. باورهای ارتباطی یک موضوع عمده در تجزیه و تحلیل شناخت اجتماعی و فرایندهای ارتباطی می‌باشند. این مؤلفه شناختی باورهایی در مورد ارتباط را شامل می‌شود که می‌تواند کارآمد یا ناکارآمد باشد. اگر باورهای افراد واقع‌گرایانه و منطقی باشد، رابطه پیشرفت می‌کند (اخوان حیاتی و غلامی، ۱۳۹۸).

باورهای ارتباطی کارآمد، مثل باور به اینکه زوجین می‌توانند تغییر کنند، می‌توانند رفتارهایی که منجر به حفظ رابطه می‌شود را تشویق و کیفیت رابطه را بهبود ببخشند. در مقابل، باورهای ارتباطی ناکارآمد می‌توانند به عنوان یک آسیب‌پذیری پایدار عمل کنند و توانایی افراد برای مقابله با چالش‌های رابطه را محدود نمایند.

باورهای ارتباطی ناکارآمد و غیرواقعی گرایش‌هایی هستند که به سوگیری شخص در تفسیر رویدادهای ارتباط صمیمی به یک شیوه غیرمنطقی اشاره دارند و مبتنی بر انتظارات غلط یا نادرست می‌باشند. باور به عدم توافق مخرب یا تخریب‌کننده است (یعنی، اختلاف نظر یا مخالفت یک رابطه را نابود می‌کند). باور به اینکه همسران نمی‌توانند تغییر کنند (زن و شوهر قادر به تغییر خود یا رابطه خود نیستند)، توقع و انتظار ذهن خوانی (زن و شوهر باید توانایی خواندن ذهن یکدیگر را داشته باشند)، کمالگرایی جنسی (هر شخصی باید انتظار کمال جنسی را از خود و همسر خود داشته باشد) و باور در مورد تفاوت‌های جنسیتی (عدم درک صحیح از تفاوت‌های زن و مرد)، باورهایی هستند که به وسیله محققان و درمانگران به عنوان باورهای ارتباطی غیرمنطقی تشخیص داده شده‌اند (اپشتین و ایدلسون، ۱۹۸۱، نقل از رجبی و عباسی، ۱۳۹۷).

پژوهش‌های انجام شده بیانگر رابطه مثبت بین باورهای غیرمنطقی و ناکارآمد و تعارضات زناشویی (مولر، رب و نورتج، ۲۰۰۱)، رابطه مثبت باورهای غیرمنطقی با خشم و رابطه منفی با سلامت روانی و کنترل خشم (مودی و تینگوجام، ۲۰۰۷؛ ابی انکر، نیر و رم، ۲۰۰۳) رابطه منفی بین باورهای غیرمنطقی با ثبات عاطفی و توافق پذیری (ساوا، ۲۰۰۹)، رابطه منفی بین برخی از باورهای ارتباطی ناکارآمد با تمایل به کیفیت رابطه (گودوین و گاینس، ۲۰۰۴)، است. مطابق با مدل شناختی، افکار غیرمنطقی، تحریف‌های شناختی و باورهای غیرمنطقی عوامل مهمی در ایجاد و تداوم رفتارهای آسیب‌شناسانه هستند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که عوامل شناختی و نگرش‌ها با کیفیت رابطه زناشویی و پایداری ازدواج رابطه داشته است (ملکی، اعتمادی، بهرامی فاتحی زاده، ۱۳۹۵). از جمله دیگر مسائلی که انتظار از ازدواج و انتخاب همسر را تحت تأثیر قرار می‌دهد نگرش نسبت به این انتخاب و زندگی زناشویی است. نگرش به ازدواج عبارت است از: عقاید و باورهای نسبتاً ثابتی که در ذهن افراد برای ازدواج شکل گرفته است و شامل باورهایی در مورد تمایل یا عدم تمایل به ازدواج، میزان اهمیت ازدواج، انتظارات از ازدواج، منافع و هزینه‌های ازدواج و عوامل مؤثر بر آن است (ویلوگی، ۲۰۱۵). بر اساس مطالعات صورت گرفته در سال‌های اخیر نگرش جوانان به ازدواج جهت‌گیری منفی داشته و به دنبال این نگرش منفی، تباهی اخلاقی، اجتماعی و اقتصادی در جوانان عمومیت یافته است، نگرش به ازدواج پایه‌های اساسی تصمیم‌گیری برای ازدواج، زمان ازدواج و نیز انتظارات از ازدواج را تشکیل می‌دهد (گاتمن، ۱۹۹۳، نقل از خجسته مهر، محمدی و عباس‌پور، ۱۳۹۴). نگرش نادرست نسبت به نحوه انتخاب همسر باعث می‌گردد تا افراد با دید و باوری غیرمنطقی به ازدواج بنگرند و آن را به صورت امری آسان و عادی که نیاز به تلاش چندانی ندارد، تلقی کنند (اسمیت و مک کی، ۲۰۰۰).

نگرش نسبت به ازدواج بر اساس ساختار خانواده‌ها متفاوت است، جوانانی که والدین آن‌ها طلاق گرفته‌اند، کودکان خانواده‌های تک‌والد یا ازدواج مجدد والدین، نسبت به جوانان خانواده‌های عادی نگرش‌های بدبینانه‌تری نسبت به ازدواج دارند (آرمینا و تروا، ۲۰۱۷). نژاد، جنسیت (زنان معمولاً نگرش‌های مثبت‌تری نسبت به مردان دارند)، دستاوردهای آموزشی، انتظارات از ازدواج، اولویت دادن به کار و تحصیل نسبت به ازدواج و آمادگی برای ازدواج بر نگرش به ازدواج جوانان تأثیرگذار می‌باشند (ویلوگی، ۲۰۱۵). خیلی از تحقیقات انجام شده در زمینه نگرش‌ها نشان داده‌اند که خیلی از نگرش‌ها مانند نگرش به مذهب، نژاد، جنسیت در طول زمان تغییر یافته و نگرش به ازدواج نیز قابل تغییر است (سیاح، کوچک انتظار و حسنی، ۱۳۹۶). نگرش به ازدواج پیش‌بینی‌کننده کیفیت زندگی زناشویی است، به طوری که افرادی که نگرش

آن‌ها نسبت به ازدواج مثبت‌تر و نسبت به طلاق منفی‌تر است، کیفیت زندگی زناشویی خود را در طول زمان بهبود می‌بخشند بدین ترتیب نگرش به ازدواج بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا یکی از مکانیسم‌های کلیدی برای پیش‌بینی رفتار واقعی در ازدواج و یکی از بهترین شاخص‌های عملکرد در روابط عاشقانه است (نیلفروشان، نویدیان و عابدی، ۱۳۹۲). لذا با توجه به اهمیت انتظار از ازدواج در موفقیت ازدواج و پایداری زندگی زناشویی، همچنین با توجه به نقشی که نگرش به ازدواج و باورهای ارتباطی جوانان در آستانه ازدواج در انتظارات آن‌ها از ازدواج دارد مسئله پژوهش حاضر پاسخ به این سؤال است:

۱. آیا انتظار از ازدواج بر اساس باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج قابل پیش‌بینی است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. از این لحاظ پژوهش حاضر همبستگی است که رابطه بین ۲ متغیر پیش‌بین با یک متغیر ملاک را مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دختران در آستانه ازدواج در شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بودند. با استناد به نظر هویت و کرامر (۲۰۰۴)، ترجمه پاشا شریفی، نجفی زند، احقر، میر هاشمی، دوکانه ای فرد و شریفی، (۱۳۸۹) مبنی بر انتخاب ۴۰-۲۰ نفر در پژوهش‌های رابطه‌ای برای هر متغیر و با توجه به اینکه پژوهش حاضر دارای ۳ متغیر است نمونه انتخابی ۱۲۰ نفر برآورد شد که با احتمال ۲۰ درصد افت به ۱۸۰ نفر افزایش پیدا کرد و در نهایت ۱۴۵ پرسشنامه وارد تحلیل شد. به دلیل گستردگی حجم جامعه آماری و عدم دسترسی به تعداد کل دختران در آستانه ازدواج، لذا امکان استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی وجود ندارد، بنابراین روش‌های نمونه‌گیری غیر تصادفی استفاده شد، با توجه به شرایط جهت انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری در دسترس (داوطلبانه) استفاده شد. معیارهای ورود: سن ۲۲ تا ۳۵ سال، تحصیلات دیپلم و بالاتر، عدم داشتن تجربه ازدواج قبلی، عدم ابتلا به اختلالات روانی که نیازمند استفاده از داروهای روان‌پزشکی باشند، داشتن رضایت آگاهانه. معیار خروج: ناقص پر کردن پرسشنامه‌ها.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه باورهای ارتباطی. این سیاهه یک پرسشنامه ۴۰ سؤالی است که برای اندازه‌گیری باورهای غیرمنطقی در مورد روابط زناشویی توسط آیدلسون و اپشتاین (۱۹۸۲) ساخته شده و دارای ۵ خرده مقیاس است که عبارتند از: باور تخریب‌کنندگی مخالف، باور به عدم تغییرپذیری همسر، توقع ذهن خوانی، کمال‌گرایی جنسی و باور به تفاوت‌های جنسیتی. پاسخنامه پرسشنامه باورهای ارتباطی با طیف لیکرت شامل کاملاً غلط نمره ۱ تا کاملاً درست نمره ۶ است. حد پایین نمره ۰، حد متوسط ۱۰۰ و حد بالای نمرات ۲۰۰. با جمع زدن امتیازات مربوط به عبارت هر خرده مقیاس، نمره خرده مقیاس مربوط محاسبه و با جمع کردن نمره هر خرده مقیاس، نمره کل باورهای ارتباطی محاسبه می‌شود. در این پرسشنامه نمره بالا نشان دهنده داشتن باورهای غیرمنطقی در روابط زناشویی است. نمره بین ۰ تا ۵۰: میزان باورهای غیرمنطقی در مورد روابط زناشویی پایین است. نمره بین ۵۰ تا ۱۰۰: میزان باورهای غیرمنطقی در مورد روابط زناشویی متوسط است. نمره بالاتر از ۱۰۰: میزان باورهای غیرمنطقی در مورد روابط زناشویی بالا

است. اپشتاین و آیدلسون (۱۹۸۲) در تحقیق خود نشان دادند که پایایی پرسشنامه باورهای ارتباطی با ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها از ۷۲ تا ۸۱ درصد برآورد شده است و همچنین در تحقیقاتی که توسط کامپ، ساندرمن، کرول و رافان (۱۹۸۷، نقل از اسلامی، ۱۳۸۵) سیاهه باورهای ارتباطی دارای پایایی درونی مناسب در دامنه (۷۴ تا ۸۳) و پایایی بازآزمایی $r=0/76$ بود. نسخه فارسی این ابزار توسط مظاهری و پور اعتماد (۱۳۸۰) تهیه شده است که در آن آلفای کرونباخ محاسبه شده، ۰/۷۵ است؛ حیدری، مظاهری و پور اعتماد (۱۳۸۴) در پژوهش خود آلفای کرونباخ یا همسانی درونی این سیاهه برای خرده مقیاس‌ها را ۰/۴۷ تا ۰/۷۰ به دست آورد. دهشیری (۱۳۸۴) در پژوهش خود آلفای کرونباخ یا همسانی درونی این سیاهه را $r=0/78$ گزارش کرده است. آیدلسون و اپشتاین (۱۹۸۲) دریافتند که نمره‌های این پرسشنامه با باورهای عمومی که توسط آزمون باورهای غیرمنطقی جونز (جونز، ۱۹۶۸) اندازه‌گیری شده بود همبستگی مثبت داشت. همچنین در تحقیق ایمل کامپ و همکارانش (۱۹۸۷) شواهد کافی برای روایی محتوایی و سازه وجود داشت و ارتباط مثبت بین باورهای ارتباطی و ناسازگاری زناشویی به همراه ارتباط منفی معنی‌دار بین بیشتر خرده مقیاس‌ها ارتباط نزدیک (پرسشنامه ارتباطی بنک، نیجسکنز، ۱۹۸۰) وجود داشت (بوشمن به نقل از عبدالمحمدی، ۱۹۹۸). آیدلسون و اپشتاین (۱۹۸۲) در پژوهش خود نشان دادند که پایایی این آزمون با آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها از دامنه ۷۲ تا ۸۱ درصد است؛ و هر ۵ خرده مقیاس رابطه معناداری با سازگاری زناشویی دارند (مظاهری، ۱۳۸۱) و پایایی باز آزمایی ۷۶ درصد بود (بوشمن ۱۹۹۸ به نقل از عبدالمحمدی، ۱۳۸۵).

۲. مقیاس نگرش به ازدواج. مقیاس نگرش به ازدواج توسط براتن و روزن (۱۹۹۸) ساخته شده است، این مقیاس شامل ۲۳ گزاره با مقیاس ۴ درجه‌ای لیکرت، از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف است که باورها و نگرش‌های مربوط به ازدواج را می‌سنجد. گزاره‌ها ۲۳، ۲۰، ۱۹، ۱۶، ۱۲، ۸، ۵، ۳، ۱ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. از طریق جمع نمرات گزاره‌ها، نمره کل که حداقل ۲۳ حداکثر ۹۲ است. نمرات بالاتر نشان دهنده نگرش مثبت‌تر به ازدواج است. بر اساس گزارش روزن و براتن و مقیاس نگرش به ازدواج با پرسشنامه نگرش به ازدواج همبستگی بالایی دارد که نشان می‌دهد هر دو مقیاس ابعاد بسیار مشابهی از نگرش به ازدواج را می‌سنجند. همچنین مقیاس نگرش به ازدواج با برخی زیرمقیاس‌های پرسشنامه باورهای ارتباطی تغییرناپذیری همسر و نقش تخریبی عدم توافق همبستگی منفی معنادار داشته است. این الگو بیانگر آن است که نگرش‌های مثبت‌تر نسبت به ازدواج با باورهای ضعیف‌تر از تغییرناپذیری همسر و نقش تخریبی عدم توافق، ارتباط دارد. نیلفروشان، نویدیان و عابدی (۱۳۹۲) مقیاس نگرش به ازدواج در جامعه ایرانی را هنجاریایی کردند و اعتبار و پایایی آن در سطح قابل قبولی گزارش شده است. آن‌ها این مقیاس را بر روی کلیه دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه اصفهان در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ ب اجرا کردند نمونه پژوهش شامل ۱۳۷ دانشجو (۵۱ پسر، ۸۶ دختر) بود که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند. نتایج پژوهش نشان داد مقیاس نگرش به ازدواج از پایایی و روایی مناسب جهت ارزیابی نگرش دانشجویان نسبت به ازدواج برخوردار است. همچنین نتایج تحلیل عاملی نشان داد مقیاس نگرش به ازدواج یک ابزار چندبعدی است. نگرش به ازدواج را می‌توان به عنوان دو عامل مجزا و مرتبط نگرش به ازدواج خود و نگرش

کلی به ازدواج دانست که نگرش کلی به ازدواج، خود شامل نگرش بدبینانه، نگرش خوشبینانه و نگرش ایده آل گرایانه است. به منظور تعیین روایی همگرایی مقیاس نگرش به ازدواج، همبستگی آن با نمرات مقیاس انتظار از ازدواج محاسبه گردید زیرا در بسیاری از تحقیقات نگرش‌ها و انتظارات از رابطه، سازه‌هایی نزدیک به هم معرفی شده‌اند. ضرایب روایی به دست آمده در سطح کمتر از $(P < /0.001)$ معنادار بود. بین مقیاس نگرش به ازدواج و مقیاس انتظار از ازدواج در کل 0.43 همبستگی وجود دارد. به عبارت دیگر نگرش به ازدواج و انتظار از ازدواج $1.18/49\%$ واریانس مشترک دارند. نیلفروشان، نویدیان و عابدی (۱۳۹۲) به منظور بررسی پایایی مقیاس نگرش به ازدواج از دو روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) و بازآزمایی استفاده کردند. در روش همسانی درونی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب پایایی (همسانی درونی) مقیاس نگرش به ازدواج به روش آلفای کرونباخ، 0.77 است؛ ضرایب بازآزمایی سه هفته‌ای بر روی ۴۰ نفر از دانشجویان در کل نمونه 0.91 است میانگین نگرش به ازدواج در کل نمونه $69/65$ ، در پسران $68/20$ ، و در دختران $64/21$ به دست آمد.

۳. مقیاس انتظار از ازدواج. مقیاس انتظار از ازدواج که توسط جونز و نلسون در سال ۱۹۶۶ ساخته شد. مقیاس انتظار از ازدواج یک ابزار چندبعدی و دارای سه عامل مجزا و مرتبط انتظارات بدبینانه، گرایانه و ایده آل گرایانه است که انتظارات افراد نسبت به ازدواج را اندازه‌گیری می‌کند؛ این پرسشنامه حاوی ۴۰ گزاره است. پاسخ‌دهندگان از مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از ۱ کاملاً مخالفم تا ۵ کاملاً موافقم استفاده می‌کنند. نمره بین ۴۰ تا ۸۰: نشانگر انتظارات بدبینانه از ازدواج است، نمره بین ۸۰ تا ۱۲۰: انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج، نمره ۱۲۰ به بالا: انتظارات ایده آل گرایانه از ازدواج، به طور کلی نمرات پایین‌تر نشان‌دهنده انتظارات بدبینانه از ازدواج، و نمرات بالاتر نشان‌دهنده انتظار ایده‌آل‌گرایانه از ازدواج است. نمراتی که در حد وسط هستند، انتظارات واقع‌گرایانه را نشان می‌دهند. همچنین نمرات بالا در خرده مقیاس‌های انتظار ایده‌آل‌گرایانه و واقع‌گرایانه نشان‌دهنده انتظارات ایده‌آل‌گرایانه و واقع‌گرایانه تر است در حالی که در خرده‌مقیاس‌های انتظار ایده‌آل‌گرایانه و بدبینانه نمرات پایین‌تر نشان‌دهنده انتظارات بدبینانه‌تر است. جونز و نلسون برای کل مقیاس، آلفای کرونباخ $0.79-0.80$ و دیلون ضریب 0.80 را گزارش کردند. همچنین آن‌ها رابطه مثبت معناداری را بین نمرات مقیاس رومان‌تیک‌گرایی دین و مقیاس نگرش عشق به عنوان شواهدی بر روایی همگرایی این پرسشنامه نشان دادند. نیلفروشان، عابدی، نویدیان و احمدی همسانی درونی این مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ 0.88 و ضریب بازآزمایی در فاصله سه هفته 0.91 به دست آوردند و همبستگی این مقیاس با مقیاس نگرش به ازدواج 0.43 به دست آمد. برای رفع نگرانی از وجود برخی تفاوت‌های جزئی فرهنگی و سنی در جمعیت مورد مطالعه پژوهش، پژوهشگر خود نیز اعتبار مقیاس انتظار از ازدواج (MES) را محاسبه نمود انتظارات بدبینانه 0.78 ، انتظارات ایده‌آل‌گرایانه 0.86 ، انتظارات واقع‌گرایانه 0.78 ، کل مقیاس 0.85 .

روش اجرا. با توجه به جامعه هدف و مشخص شدن تعداد نمونه مورد نیاز جهت انجام پژوهش، طی یک فراخوان در فضای مجازی اعم از کانال‌ها و گروه‌های تلگرامی، اینستاگرام و همچنین سایت (فراخوان به پیوست رساله ارائه می‌گردد)، از افراد واجد شرایط دعوت به عمل آمد، بنابر شرایط موجود (همه‌گیری ویروس کرونا) امکان جمع‌آوری پرسشنامه‌ها به صورت حضوری با محدودیت مواجه بود لذا پرسشنامه‌های

پژوهش به صورت الکترونیکی طراحی شد و در فضای مجازی در اختیار افراد واجد شرایط قرار داده شد پس از جمع‌آوری ۳۵ پرسشنامه مخدوش و ۱۴۵ پرسشنامه وارد تحلیل شدند. تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از اجرای پرسشنامه‌ها از طریق نرم‌افزار Spss-V24 و Lisrel-V8.8 انجام شد. همچنین به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از ضرایب همبستگی و رگرسیون استفاده شد.

یافته‌ها

میانگین و انحراف معیار نمره کلی باورهای ارتباطی دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه $103/69 \pm 18/44$ به دست آمد؛ بیشترین میانگین (و انحراف معیار) دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه در مؤلفه‌های باورهای ارتباطی مربوط به توقع ذهن‌خوانی ($23/36 \pm 4/02$) و کمترین میانگین (و انحراف معیار) دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه در مؤلفه‌های باورهای ارتباطی مربوط به باور به مخرب بودن مخالفت ($17/98 \pm 3/60$) بود. همچنین، بیشترین میانگین (و انحراف معیار) دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه در مؤلفه‌های نگرش به ازدواج مربوط به نگرش ایده‌آل‌گرایانه ($10/57 \pm 4/41$) و کمترین میانگین (و انحراف معیار) دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه در مؤلفه‌های نگرش به ازدواج مربوط به نگرش بدبینانه ($9/59 \pm 4/13$) بود. در نهایت، بیشترین میانگین (و انحراف معیار) دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه در مؤلفه‌های انتظار از ازدواج مربوط به انتظارات ایده‌آل‌گرایانه ($51/40 \pm 8/78$) و کمترین میانگین (و انحراف معیار) دختران در آستانه ازدواج گروه نمونه در مؤلفه‌های انتظار از ازدواج مربوط به انتظارات بدبینانه ($18/80 \pm 3/77$) بود.

جدول ۱ نتایج آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیر	کجی	خطای معیار	کشیدگی	خطای معیار	کجی
نمره کلی باورهای ارتباطی	-۰/۶۳۴	۰/۱۱۵	۰/۱۰۶	۰/۲۳۰	-۰/۶۳۴
مؤلفه‌های باورهای	-۰/۰۸۵	۰/۱۱۵	-۰/۳۷۸	۰/۲۳۰	-۰/۰۸۵
مؤلفه‌های باورهای					
مخالفت					
ارتباطی	۰/۳۲۰	۰/۱۱۵	-۰/۲۲۲	۰/۲۳۰	۰/۳۲۰
ارتباطی	۰/۰۳۶	۰/۱۱۵	-۰/۱۳۸	۰/۲۳۰	۰/۰۳۶
توقع ذهن‌خوانی					
باور به عدم تغییرپذیری همسر					
کمال‌گرایی جنسی	۰/۳۰۵	۰/۱۱۵	-۰/۲۱۲	۰/۲۳۰	۰/۳۰۵
باور به تفاوت‌های جنسی	۰/۰۰۶	۰/۱۱۵	۰/۲۶۹	۰/۲۳۰	۰/۰۰۶
نگرش به ازدواج	-۰/۴۸۵	۰/۱۱۵	۲/۱۷۴	۰/۲۳۰	-۰/۴۸۵
نگرش به ازدواج	۰/۹۳۵	۰/۱۱۵	۰/۳۱۷	۰/۲۳۰	۰/۹۳۵
نگرش خوش‌بینانه به ازدواج					
نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج	-۰/۴۴۳	۰/۱۱۵	۰/۱۸۹	۰/۲۳۰	-۰/۴۴۳

۰/۰۰۳	۰/۲۳۰	-۰/۴۶۲	۰/۱۱۵	۰/۰۰۳	نگرش ایده‌آل‌گرایانه به ازدواج
۰/۱۸۱	۰/۲۳۰	۰/۰۳۴	۰/۱۱۵	۰/۱۸۱	انتظارات بدبینانه
-۰/۰۸۶	۰/۲۳۰	۰/۰۵۱	۰/۱۱۵	-۰/۰۸۶	انتظارات ایده‌آل‌گرایانه
-۰/۲۸۶	۰/۲۳۰	۰/۰۴۲	۰/۱۱۵	-۰/۲۸۶	انتظارات واقع‌گرایانه

از آنجا که طبق مندرجات جدول ۱ قدر مطلق ضریب کجی همه متغیرها کوچکتر از ۳ و قدر مطلق ضریب کشیدگی آن‌ها کمتر از ۱۰ هستند، بنابراین، مفروضه بهنجار بودن داده‌ها رعایت شده است. جدول ۲ ضرایب همبستگی ساده باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج را با انتظار از ازدواج دختران در آستانه ازدواج نشان می‌دهد.

جدول ۲ ماتریس همبستگی بین باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج با انتظار از ازدواج

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱													
۲	۰/۴۰**												
۳	۰/۵۴**	۰/۴۴**											
۴	۰/۶۲**	۰/۷۱**	۰/۵۶**										
۵	۰/۴۱**	۰/۶۳**	۰/۳۸**	۰/۴۶**									
۶	۰/۷۷**	۰/۳۹**	۰/۶۵**	۰/۵۰**	۰/۴۷**								
۷	۰/۲۳**	۰/۱۶*	۰/۱۷*	۰/۲۱**	۰/۱۵	۰/۱۶*							
۸	-۰/۲۲**	-۰/۱۷*	-۰/۱۸**	-۰/۱۶*	-۰/۱۵	-۰/۱۸*	-۰/۲۰**						
۹	-۰/۳۸**	-۰/۱۶*	-۰/۲۲**	-۰/۲۳**	-۰/۱۷*	-۰/۱۸*	-۰/۲۳**	۰/۱۳**					
۱۰	۰/۲۸**	۰/۱۸**	۰/۱۷*	۰/۱۹**	۰/۲۱**	۰/۱۵*	۰/۲۹**	-۰/۴۴**	۰/۱۳**				
۱۱	۰/۴۹**	۰/۳۹**	۰/۴۱**	۰/۴۷**	۰/۳۰**	۰/۴۷**	۰/۸۰**	-۰/۵۲**	-۰/۵۶**	۰/۴۹**			
۱۲	۰/۵۹**	۰/۲۷**	۰/۴۶**	۰/۳۹**	۰/۳۵**	۰/۳۸**	۰/۳۶**	-۰/۱۸*	-۰/۲۳**	۰/۵۹**	۰/۲۰*		
۱۳	-۰/۳۶**	-۰/۲۰**	-۰/۲۱**	-۰/۱۸*	-۰/۳۱**	-۰/۲۹**	-۰/۱۷*	۰/۱۶*	۰/۴۲**	-۰/۲۰**	-۰/۳۷**	-۰/۳۶**	

متغیرها ۱. باورهای ارتباطی؛ ۲. باور به مخرب بودن؛ ۳. توقع ذهن خوانی؛ ۴. باور به عدم تغییرپذیری؛ ۵. کمال‌گرایی جنسی؛ ۶. باور به تفاوت‌های جنسی؛ ۷. نگرش بدبینانه به ازدواج؛ ۸. نگرش خوش‌بینانه به ازدواج؛ ۹. نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج؛ ۱۰. نگرش ایده‌آل‌گرایانه به ازدواج؛ ۱۱. انتظارات بدبینانه؛ ۱۲. انتظارات ایده‌آل‌گرایانه؛ ۱۳. انتظارات واقع‌گرایانه

نتایج ضریب همبستگی پیرسون (جدول ۶-۴) نشان داد که باورهای ارتباطی ($r = 0/49, p < 0/01$) و تمامی مؤلفه‌های آن، یعنی باور به مخرب بودن مخالفت ($r = 0/39, p < 0/01$)، توقع ذهن‌خوانی ($p < 0/01$)، باور به عدم تغییرپذیری همسر ($r = 0/47, p < 0/01$)، کمال‌گرایی جنسی ($r = 0/30, p < 0/01$) و باور به تفاوت‌های جنسی ($r = 0/47, p < 0/01$) با انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه مثبت معنی‌دار دارند. همچنین، باورهای ارتباطی ($r = 0/59, p < 0/01$) و تمامی مؤلفه‌های آن، یعنی باور به مخرب بودن مخالفت ($r = 0/27, p < 0/01$)، توقع ذهن‌خوانی ($r = 0/46, p < 0/01$)، باور به عدم

تغییرپذیری همسر ($r = 0/39, p < 0/01$)، کمال‌گرایی جنسی ($r = 0/35, p < 0/01$) و باور به تفاوت‌های جنسی ($r = 0/38, p < 0/01$) با انتظارات ایده‌آل‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه مثبت معنی‌دار دارند.

در حالی که باورهای ارتباطی ($r = -0/36, p < 0/01$) و تمامی مؤلفه‌های آن، یعنی باور به مخرب بودن مخالفت ($r = -0/20, p < 0/01$)، توقع ذهن‌خوانی ($r = -0/21, p < 0/01$)، باور به عدم تغییرپذیری همسر ($r = -0/18, p < 0/05$)، کمال‌گرایی جنسی ($r = -0/31, p < 0/01$) و باور به تفاوت‌های جنسی ($r = -0/39, p < 0/01$) با انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند. به علاوه، از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش بدبینانه ($r = 0/80, p < 0/01$) و ایده‌آل‌گرایانه ($r = 0/49, p < 0/01$) با انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه مثبت معنی‌دار دارند، در حالی که نگرش خوش‌بینانه ($r = -0/54, p < 0/01$) و واقع‌گرایانه ($r = -0/56, p < 0/01$) با انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند.

همچنین، از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش بدبینانه ($r = 0/36, p < 0/01$) و ایده‌آل‌گرایانه ($r = 0/59, p < 0/01$) با انتظارات ایده‌آل‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه مثبت معنی‌دار دارند، در حالی که نگرش خوش‌بینانه ($r = -0/18, p < 0/01$) و واقع‌گرایانه ($r = -0/23, p < 0/01$) با انتظارات ایده‌آل‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند. در حالی که از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش بدبینانه ($r = -0/17, p < 0/01$) و ایده‌آل‌گرایانه ($r = -0/20, p < 0/01$) با انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند، در حالی که نگرش خوش‌بینانه ($r = 0/16, p < 0/01$) و واقع‌گرایانه ($r = 0/43, p < 0/01$) با انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج رابطه منفی معنی‌دار دارند. در ادامه به بررسی رابطه چندگانه متغیرهای پیش‌بین با متغیر ملاک جهت بررسی توان باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج در پیش‌بینی انتظار از ازدواج دختران در آستانه ازدواج پرداخته می‌شود. جدول ۷-۴ نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت بررسی توان پیش‌بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج توسط باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج ارائه شده است.

جدول ۳ نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت بررسی توان پیش‌بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج توسط باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج

متغیرها	B	خطای استاندارد	Beta	T	p	خلاصه مدل		
						R	R2	F
باور به مخرب بودن مخالفت	۱۳/۰	۱۰/۰	۰۶/۰	۲۸/۱	۲۰۱/۰			
توقع ذهن‌خوانی	۵۸/۰	۱۸/۰	۲۹/۰	۳۰/۳	۰۰۱/۰			
باور به عدم تغییرپذیری همسر	۹۱/۰	۳۰/۰	۲۲/۰	۳	۰۰۳/۰			

کمال‌گرایی	۰۸/۰	۲۱/۰	۰۲/۰	۳۹/۰	۶۹۵/۰	۸۳/۰	۶۹/۰	۵۴/۸۳	۰۰۱/۰
جنسی									
باور به تفاوت‌های جنسی	۲۶/۰	۲۳/۰	۰۵/۰	۱۴/۱	۲۵۴/۰				
نگرش بدبینانه به ازدواج	۸۵/۱	۱۲/۰	۵۱/۰	۰۳/۱۲	۰۰۰/۰				
نگرش خوش‌بینانه به ازدواج	-۶۷/۰	۲۸/۰	-۱۲/۰	-۳۴/۲	۰۲۰/۰				
نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج	-۵۲/۰	۲۲/۰	-۱۹/۰	-۳۸/۲	۰۱۹/۰				
نگرش ایدال‌گرایانه به ازدواج	۳۵/۰	۲۲/۰	۰۷/۰	۶۲/۱	۱۰۷/۰				

نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش هم‌زمان (جدول ۳) نشان داد که باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج به میزان ۰/۸۳ با انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج همبستگی دارند، بدین معنی که ۶۹ درصد از تغییرات انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج به وسیله ترکیب خطی باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج تبیین می‌شود ($P < ۰/۰۱$). نتایج نشان داد که از بین باورهای ارتباطی، توقع ذهن‌خوانی ($T = ۳/۰۷, P = ۰/۰۱$) و باور به عدم تغییرپذیری همسر ($T = ۳, P = ۰/۰۱$) و از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش‌های بدبینانه ($T = ۱۲/۰۳, P = ۰/۰۱$)، خوش‌بینانه ($T = -۲/۳۴, P = ۰/۰۱$) و واقع‌گرایانه ($T = -۲/۳۸, P = ۰/۰۱$) توان پیش‌بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را داشتند. ضرایب Beta جهت نشان دادن نقش اصلی هر متغیر نشان داد که در درجه اول نگرش بدبینانه به ازدواج به شیوه مثبت ($\beta = ۰/۵۱$) توانایی پیش‌بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را دارد، بعد از آن به ترتیب توقع ذهن‌خوانی ($\beta = ۰/۲۹$)، باور به عدم تغییرپذیری همسر ($\beta = ۰/۲۲$)، نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج ($\beta = -۰/۱۹$) و نگرش خوش‌بینانه به ازدواج ($\beta = -۰/۱۲$) توانایی پیش‌بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را داشتند. از بین باورهای ارتباطی، باور به مخرب بودن مخالفت، کمال‌گرایی جنسی و باور به تفاوت‌های جنسی و از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش ایدال‌گرایانه به ازدواج سهم یگانه و معناداری در پیش‌بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج نداشتند. جدول (۴) نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت بررسی توان پیش‌بینی انتظارات ایده‌آل‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج توسط باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج ارائه شده است.

جدول (۴) نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان جهت بررسی توان پیش بینی انتظارات ایده آل گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج توسط باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج

متغیرها	B	خطای استاندارد	Beta	T	p	خلاصه مدل			
						p	F	R2	R
باور به مخرب بودن مخالفت	۰/۱۹	۰/۱۲	۰/۰۸	۱/۶۲	۰/۱۰۶				
توقع ذهن خوانی	۰/۴۰	۰/۱۴	۰/۱۸	۲/۸۳	۰/۰۰۵				
باور به عدم تغییرپذیری همسر	۰/۲۳	۰/۰۶	۰/۲۲	۳/۶۲	۰/۰۰۱				
کمال گرایی جنسی	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۱	۰/۱۸	۰/۸۵۵				
باور به تفاوت های جنسی	۰/۶۷	۰/۲۸	۰/۱۲	۲/۳۴	۰/۰۴۱	۰/۳۹	۹/۰۶	۰/۰۰۱	۰/۶۲
نگرش بدبینانه به ازدواج	۰/۳۸	۰/۱۶	۰/۱۷	۲/۴۷	۰/۰۱۴				
نگرش خوش بینانه به ازدواج	-۰/۱۹	۰/۱۲	-۰/۰۸	-۱/۶۲	۰/۱۰۶				
نگرش واقع گرایانه به ازدواج	-۰/۲۶	۰/۲۳	-۰/۰۵	-۱/۱۴	۰/۲۵۴				
نگرش ایدال گرایانه به ازدواج	۰/۷۵	۰/۱۹	۰/۲۸	۴/۰۳	۰/۰۰۱				

نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش همزمان نشان داد که باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج به میزان ۰/۶۲ با انتظارات ایده آل گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج همبستگی دارند، بدین معنی که ۳۹ درصد از تغییرات انتظارات ایده آل گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج به وسیله ترکیب خطی باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج تبیین می شود ($p < ۰/۰۱$). نتایج نشان داد که از بین باورهای ارتباطی، توقع ذهن خوانی ($T = ۲/۸۳, P = ۰/۰۱$) و باور به عدم تغییرپذیری همسر ($T = ۳/۶۲, P = ۰/۰۱$) و از بین نگرش های به ازدواج، نگرش های بدبینانه ($T = ۲/۴۷, P = ۰/۰۱$) و ایده آل گرایانه ($T = ۴/۰۳, P = ۰/۰۱$) $p < ۰/۰۱$) توان پیش بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را داشتند. ضرایب Beta جهت نشان دادن نقش اصلی هر متغیر نشان داد که در درجه اول نگرش ایده آل گرایانه به ازدواج به شیوه مثبت ($\beta = ۰/۲۸$) (= توانایی پیش بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را دارد، بعد از آن به ترتیب باور به عدم تغییرپذیری همسر ($\beta = ۰/۲۲$)، توقع ذهن خوانی ($\beta = ۰/۱۸$) و نگرش بدبینانه به ازدواج ($\beta = ۰/۱۷$) (= توانایی پیش بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را داشتند. از بین باورهای ارتباطی، باور به مخرب بودن مخالفت، کمال گرایی جنسی و باور به تفاوت های جنسی و از بین نگرش های به ازدواج، نگرش خوش بینانه و واقع گرایانه به ازدواج سهم یگانه و معناداری در پیش بینی انتظارات بدبینانه از ازدواج

دختران در آستانه ازدواج نداشتند. جدول ۵ نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت بررسی توان پیش‌بینی انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج توسط باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج ارائه شده است.

جدول (۵) نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت بررسی توان پیش‌بینی انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج توسط باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج

متغیرها	B	خطای استاندارد	Beta	T	p	خلاصه مدل			
						p	F	R2	R
باور به مخرب بودن مخالفت	-۱/۳۰	۰/۱۷	-۰/۱۱	-۱/۷۴	۰/۰۸۳				
توقع ذهن‌خوانی	-۰/۱۷	۰/۱۲	-۰/۱۰	-۱/۴۱	۰/۱۶۰				
باور به عدم تغییرپذیری همسر	-۰/۴۰	۰/۲۱	-۰/۱۴	-۱/۹۰	۰/۰۵۹				
کمال‌گرایی جنسی	-۰/۵۱	۰/۱۵	-۰/۲۱	-۳/۳۵	۰/۰۰۱	۲۱/۵۹	۰/۲۷	۰/۵۲	۰/۰۰۱
باور به تفاوت‌های جنسی	-۰/۴۵	۰/۱۸	-۰/۱۸	-۲/۵۳	۰/۰۱۲				
نگرش بدبینانه به ازدواج	-۰/۱۷	۰/۲۱	-۰/۰۷	-۰/۸۳	۰/۴۰۶				
نگرش خوش‌بینانه به ازدواج	۰/۳۰	۰/۱۹	۰/۱۱	۱/۵۵	۰/۱۲۳				
نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج	۱/۱۱	۰/۲۳	۰/۳۸	۵/۱۱	۰/۰۰۱				
نگرش ایدال‌گرایانه به ازدواج	-۰/۲۸	۰/۲۱	-۰/۱۰	-۱/۳۸	۰/۱۷۰				

نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش هم‌زمان (جدول ۵) نشان داد که باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج به میزان ۰/۵۲ با انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج همبستگی دارند، بدین معنی که ۲۷ درصد از تغییرات انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج به وسیله ترکیب خطی باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج تبیین می‌شود ($p < ۰/۰۱$). نتایج نشان داد که از بین باورهای ارتباطی، کمال‌گرایی جنسی ($T = -۳/۳۵, P = ۰/۰۱$) و باور به تفاوت‌های جنسی ($T = -۲/۵۳, P = ۰/۰۱$) و از بین نگرش‌های به ازدواج، فقط نگرش واقع‌گرایانه ($T = ۵/۱۱, P = ۰/۰۱$) توان پیش‌بینی انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را داشتند. ضرایب Beta جهت نشان دادن نقش اصلی هر متغیر نشان داد که در درجه اول نگرش واقع‌گرایانه به ازدواج به شیوه مثبت ($\beta = ۰/۳۸$) توانایی پیش‌بینی انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را دارد، بعد از آن به ترتیب کمال‌گرایی جنسی

($\beta = -0/21$) و باور به تفاوت‌های جنسی ($\beta = -0/18$) توانایی پیش‌بینی انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج را داشتند. از بین باورهای ارتباطی، باور به مخرب بودن مخالفت، توقع ذهن‌خوانی، باور به عدم تغییرپذیری همسر و از بین نگرش‌های به ازدواج، نگرش‌های بدبینانه، خوش‌بینانه و ایده‌آل‌گرایانه به ازدواج سهم یگانه و معناداری در پیش‌بینی انتظارات واقع‌گرایانه از ازدواج دختران در آستانه ازدواج نداشتند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی انتظار از ازدواج بر اساس باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج در دختران در آستانه ازدواج انجام شد، نتایج نشان داد که باورهای ارتباطی و نگرش به ازدواج پیش‌بینی کننده انتظار از ازدواج دختران در آستانه ازدواج بود. نتایج همسو با پژوهش نعمتی و افشاری نیا (۱۳۹۶)، صاحب‌دل، جمشیدی و شکوری (۱۳۹۶)، هایپن (۲۰۱۶) کلاین، سوزان، شانگ یو، ژانگ، اوتارا و همکاران (۲۰۱۲) است. وقتی از ازدواج صحبت می‌شود، موضوعاتی مثل نقش‌های مورد انتظار از همسر و انتظارات و اهداف از تشکیل خانواده و ازدواج به ذهن می‌رسد؛ بنابراین یکی از موضوعاتی که در بحث خانواده و ازدواج، مهم به نظر می‌رسد و در شکل‌دهی روابط صمیمانه با سلامت جسمانی و هیجانی نقش دارد، انتظارات فرد از ازدواج است، قبل از ازدواج تصورات و پیش‌فرض‌هایی درباره ازدواج وجود دارد و همه افراد انتظارات خاصی از ازدواج و همسر آینده خود دارند که به طور کامل از فلسفه وجودی این پیش‌فرض‌ها و انتظارات آگاه نیستند. به نظر می‌رسد باورها و انتظاراتی که افراد از ازدواج دارند بر مبنای یک چهارچوب از پیش تعیین شده به افراد رسیده است و می‌تواند این باورها و انتظارات واقعیت نداشته باشد. مطالعات نشان می‌دهد بسیاری از افراد انتظارات غیرواقع‌بینانه‌ای نسبت به ازدواج و شریک زندگی خود دارند (حاج رضایی، نوبی نژاد و کیامنش، ۱۳۹۸) که این انتظارات می‌تواند ریشه در تحریف‌های شناختی نگرش‌ها و باورهای غیرمنطقی افراد باشد، هر چه میزان باورها و نگرش‌های غیرمنطقی و غیرواقع‌بینانه بیشتر باشد به همان نسبت میزان انتظارات غیر واقع‌گرایانه افزایش خواهد یافت، بی‌تردید، رفتار در چهارچوب روابط به‌گونه‌ای چشمگیر تحت تأثیر عوامل شناختی قرار دارد. زیرا افراد با مجموعه‌ای از انتظارات و باورها درباره همسران و رفتار آن‌ها، و به گونه کلی درباره ازدواج، پا به این عرصه می‌گذارند؛ و به نظر می‌رسد بسیاری از این باورها غیرواقع‌بینانه و غیرمنطقی است که انتظارات غیرواقعی و غیرمنطقی را به دنبال دارد.

در تبیین نقش باورها ارتباطی در انتظار از ازدواج می‌توان چنین گفت بر اساس نظر گانداگدو، یاوزر، کاراتاس (۲۰۱۸) باورهای ارتباطی از جمله پدیده‌های شناختی مهم هم برای شروع رابطه و هم برای تداوم رابطه هستند همچون ایدلسون و اپشتین (۱۹۸۲) بر نقش باورهای ارتباطی ناکارآمد بر پریشانی زناشویی تأکید می‌کنند و معتقدند که این باورها تخریب‌کننده هستند (گانداگدو، یاوزر، کاراتاس، ۲۰۱۸). باورهای ارتباطی یک موضوع عمده در تجزیه و تحلیل شناخت اجتماعی و فرایندهای ارتباطی می‌باشند. این مؤلفه شناختی باورهایی در مورد ارتباط را شامل می‌شود که می‌تواند کارآمد یا ناکارآمد باشد. اگر باورهای افراد واقع‌گرایانه و منطقی باشد، رابطه پیشرفت می‌کند، در مقابل، باورهای ارتباطی ناکارآمد می‌توانند به عنوان

یک آسیب‌پذیری پایدار عمل کنند و توانایی افراد برای مقابله با چالش‌های رابطه را محدود نمایند. باورهای ارتباطی ناکارآمد و غیرواقعی‌گرایش‌هایی هستند که به سوگیری شخص در تفسیر رویدادهای ارتباط صمیمی به یک شیوه غیرمنطقی اشاره دارند و مبتنی بر انتظارات غلط یا نادرست می‌باشند. شمار زیادی از واکنش‌های نامطلوب و اختلال‌ها، ناشی از باورها و تفکرات غیرمنطقی و غیرعقلانی است و تا زمانی که این‌گونه افکار تداوم یابند، مشکلات مربوط به ارتباط، پذیرش و همراهی با دیگران نیز ادامه خواهند بدین ترتیب، بسیاری از مشکلات انسانی از جمله انتظارات غیرمنطقی و غیرواقع‌بینانه از ازدواج را می‌توان زاده باورها و تفکرات غیرواقع‌بینانه‌ی انسان دانست. در تبیین نقش نگرش به ازدواج در انتظار از ازدواج می‌توان گفت در ازدواج لایه‌های درونی، منشأ پویایی‌ها و کنش‌های درون فردی است که در روابط بین فردی مجال بروز می‌یابد و این کنش‌ها بسیار تحت تأثیر سازه‌های درون روانی افراد که در دوران کودکی شکل گرفته است هستند (پروچسکا و نورکراس، ۱۳۹۱)؛ که بر اساس نتایج پژوهش حاضر نگرش به ازدواج یکی از سازه‌های درون روانی فرد است که بر انتظار از ازدواج افراد تأثیرگذار است در واقع عقیده ذهنی و باورهای فرد در مورد ازدواج که در مراحل اولیه زندگی شکل گرفته و سازه‌ای ثابت و اثرگذار تلقی می‌گردد و پایه‌های اساسی تصمیم‌گیری برای ازدواج، زمان ازدواج و نیز انتظارات از ازدواج را تشکیل می‌دهد (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۴) نگرش نادرست نسبت به نحوه‌ی انتخاب همسر باعث می‌گردد تا افراد با دید و باوری غیرمنطقی به ازدواج بنگرند که یا انتظار آن‌ها از ازدواج بسیار بدبینانه است یا ایده آل‌گرایانه (اسمیت و مک کی، ۲۰۰۰)؛ بنابراین هر چه نگرش‌های افراد به ازدواج نگرش منطقی‌تری باشد انتظار آن‌ها از ازدواج نیز واقع‌گرایانه‌تر است. در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت یکی از عوامل اساسی تأثیرگذار بر ازدواج تحریف‌های شناختی است یا به طور خاص نگرش‌ها و باورهای غلط در مورد ازدواج و همسر است. نتایج پژوهش‌ها نشان داده است که نگرش منفی نسبت به ازدواج باعث می‌شود که جوانان ازدواج نکنند یا دیر ازدواج کنند و در صورت ازدواج، هم ضریب طلاق بالا رود؛ بنابراین، این نگرش‌ها و احساسات پایه‌های اساسی تصمیم‌گیری برای چگونگی ازدواج، زمان ازدواج و نیز انتظارات و رفتارهای زناشویی را شکل می‌دهند (باقریان، کاظمیان، ۱۳۹۰)؛ همچنین باورهای ناکارآمد یا به عبارتی وجود افکار نادرست و نامنتطب با واقعیت درباره خود، رابطه زناشویی، همسر و به طور کلی جهان علت اصلی بسیاری از اختلاف‌های اجتماعی و به‌ویژه روابط صمیمانه است (رضایی و همکاران، ۱۳۹۴)؛ اپستین و ایدلسون (۱۹۸۱) معتقدند که باورها در ارتباط ممکن است کارآمد یا ناکارآمد باشد؛ باورهای ارتباطی کارآمد مانند این باور که زوج می‌تواند تغییر یابد، ممکن است رفتارهای حفظ رابطه را تحریک کند و کیفیت رابطه را ارتقا دهد، باورهای ارتباطی ناکارآمد و غیرواقعی‌گرایش‌هایی هستند که به سوگیری شخص در تفسیر رویدادهای ارتباط صمیمی به یک شیوه غیرمنطقی اشاره دارند و مبتنی بر انتظارات غلط یا نادرست می‌باشند، مانند باور به عدم توافق مخرب یا تخریب‌کننده است، باورهای ارتباطی ناکارآمد می‌توانند به عنوان یک آسیب‌پذیری پایدار عمل کنند و توانایی افراد برای مقابله با چالش‌های رابطه را محدود نمایند. از محدودیت‌ها و مشکلاتی که پژوهش حاضر با آن مواجه بود می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: از آنجایی که پژوهش حاضر از نوع همبستگی بوده است، در نشان دادن روابط علی میان متغیرها ناتوان است؛ با توجه به نمونه انتخابی که محدود به دختران دانشجو دانشگاه پیام نور بود، در تعمیم نتایج به افراد خارج از محدوده جامعه پژوهش باید جانب احتیاط را رعایت نمود.

محدودیت آخر مربوط به شیوع همه‌گیری ویروس کرونا بود که به با توجه به این مسئله و تعطیلی کلاس‌های آموزشی دانشگاه‌ها، اعضای نمونه به صورت در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه‌ها به صورت الکترونیکی در اختیار آن‌ها قرار داده شد لذا انتخاب نمونه به صورت در دسترس روایی بیرونی تحقیق (قدرت تعمیم دهی) را با محدودیت مواجه کرد. از آنجا که انتظار از ازدواج یکی از عوامل مؤثر در موفقیت زندگی زناشویی است پیشنهاد می‌گردد مشاوران و روانشناسان حوزه پیش از ازدواج در مشاوره‌های خود به بررسی انتظار از ازدواج زوجین در آستانه ازدواج بپردازند تا با شناسایی آن‌ها بتوانند زمینه را برای ازدواج آگاهانه‌تر و موفق‌تر فراهم کنند. با توجه به نقش نگرش به ازدواج در انتظار از ازدواج پیشنهاد می‌گردد مشاوران پیش از ازدواج در زمینه تعدیل نگرش‌ها و جایگزینی نگرش‌های غیر واقع‌گرایانه با نگرش‌های واقع‌گرایانه، مداخلات اقدامات لازم را در مشاوره‌های پیش از ازدواج مد نظر قرار دهند. با توجه به وجود ردر نتایج پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌شود آموزش مهارت‌های افزایش یافته بین باورهای ارتباطی و انتظار از ازدواج پیشنهاد می‌گردد کارگاه‌های آموزشی از طرف سازمان‌ها و ارگان‌های مسول در جهت آموزش زوجین در پیش از ازدواج برگزار گردد تا با بهبود باورهای ناکارآمد، انتظارات غیر واقع‌گرایانه اصلاح گردد و سلامت زندگی زناشویی در آینده ارتقا یابد.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند.

تشکر و قدردانی

از تمامی افراد شرکت‌کننده در پژوهش تمامی افرادی که نویسندگان را در اجرای این پژوهش یاری و همراهی نمودند، تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع: هیچ‌گونه تضاد منافی بین نویسندگان وجود ندارد.

منابع

- آرمیده، رحمان، و رضاخانی، سیمین دخت (۱۳۹۸). پیش بینی انتظار از ازدواج بر اساس سبک‌های دلبستگی و ویژگی‌های شخصیتی، زن و جامعه (جامعه‌شناسی زنان)، ۱۰(۴)، ۲۲۳-۲۴۳.
- اسکندری چراتی، آذر. (۱۳۸۷). بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر تأخیر سن ازدواج در ایران با تأکید بر استان گلستان، فصلنامه جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد آشتیان، ۴(۵۷): ۳۳-۴۳.
- اخوان حیاتی، مریم، و غلامی، مژگان. (۱۳۹۸). اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر باورهای ارتباطی ناکارآمد و سازگاری زناشویی زنان ناسازگار، دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی، ۲۰(۳)، ۴۳-۷۷-۳۱.

سیاح، سرورالسادات؛ کوچک انتظار، رویا؛ حسنی، رویا. (۱۳۹۶). بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس نگرش به ازدواج. *جهاد دانشگاهی*، ۱۴(۲۱)، ۹۳-۱۰۸.

خجسته مهر، رضا، محمدی، علی، و عباس‌پور، ذبیح‌اله. (۱۳۹۴). نظریه‌ی زمینه‌ای فرایند شکل‌گیری نگرش به ازدواج (یک مطالعه کیفی)، *مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت*، ۶(۳)، ۳۴۳-۳۵۴.

رجبی، غلامرضا، و عباسی، قدرت‌الله. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش قبل از ازدواج مبتنی بر برنامه آموزش ارتباط بر کاهش باورهای ارتباطی ناکارآمد دانشجویان مجرد، *پژوهش‌های کاربردی روانشناختی* ۲(۹)، ۱-۱۵.

ملکی، فرحناز، اعتمادی، عذرا، بهرامی، فاطمه، و فاتحی زاده، مریم. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر آموزش مثبت‌نگری زوجی بر اسنادهای زناشویی زنان متأهل، *پژوهش نامه روانشناسی مثبت*، ۸۰-۶۷.

نیلفروشان، پریسا، نویدیان، علی، و عابدی احمد. (۱۳۹۲). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس نگرش به ازدواج. *روان پرستاری*، ۱(۱): ۳۵-۴۷.

References

- Armenia, A., & Troia, B. (2017). Evolving opinions: Evidence on marriage equality attitudes from panel data. *Social Science Quarterly*, 98(1), 185-195.
- Abhyankar, P., Nair, P., & Ram, U. (2003). Irrational beliefs, anger, and health. *Journal of Psychological Researches*, 47, 41-46.
- Casad BJ, Salazar MM, Macina V. The real versus the ideal: Predicting Relationship satisfaction and well-being from endorsement of marriage myths and benevolent sexism often associated with unrealistic expectations and fairy-tale. *Psychology of Women Quarterly*. 2014; 39(1):1-11
- Goodwin, R., & Gaines, S. (2004). Relationships beliefs and relationship quality across cultures: country as a moderator of dysfunctional beliefs and relationship quality in three former Communist societies, *Personal Relationships*, 11, 267-280.
- Modi, D & thingujam, N.S (2007). Role of Anger and Irrational Thinking on Minor Physical Health Problems among Married Couples, *Journal of the Indian Academy of Applied Psychology*, 33,1, 119-128.
- Moller, A.T., Rabe, H.M., Nortje, C (2001). Dysfunctional beliefs and marital conflict in distressed and nondistressed married in individuals, *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 19, 4, 259-270.
- Sava, F.A (2009). Maladaptive schemas, irrational beliefs, and their relationship with the five – factor personality model, *Journal of Cognitive and Behavioral Psychotherapies*, 9,2, 135-147.
- Rios CM. The relationship between premarital Advice, expectations and marital satisfaction [MSc. thesis]. Utah: Utah State University; 2010.
- Segrin C, Nabi RL. Does television viewing cultivate unrealistic expectations about marriage? *Journal of Communication*. 2012; 52(2):247-63.
- Willoughby, B. J., & Hall, S. S. (2015). Enthusiasts, Delayers, and the Ambiguous Middle: Marital Paradigms Among Emerging Adults. *Emerging Adulthood*, (3), 2, 123-135.

***

مقیاس انتظار از ازدواج

ردیف	سوالات	كاملا	موافق	نظری	مخالف	كاملا
		موافق	ندارم		مخالف	

۵	۴	۳	۲	۱	ازدواج من از دیگر روابط نزدیکی که داشته‌ام عمیق تر و قوی تر خواهد بود.	۱
۵	۴	۳	۲	۱	هردوی ما به یک اندازه روی مسائل جنسی تأکید خواهیم داشت.	۲
۵	۴	۳	۲	۱	من و همسرم در زمینه تمیزی و پاکیزگی مشابه خواهیم بود.	۳
۵	۴	۳	۲	۱	تأمین مالی برایمان مشکل خواهد بود.	۴
۵	۴	۳	۲	۱	برای کمک گرفتن از یکدیگر مشکلی نخواهیم داشت.	۵
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم کاملاً جذاب خواهد بود.	۶
۵	۴	۳	۲	۱	کارهایی که هر کدام باید در خانه انجام دهیم را مشخص خواهیم کرد.	۷
۵	۴	۳	۲	۱	زمان با هم بودن مهم تر از زمان تنهایی خواهد بود.	۸
۵	۴	۳	۲	۱	حفظ رابطه عاشقانه عامل اصلی برای شادمانی زناشویی ما خواهد بود.	۹
۵	۴	۳	۲	۱	در مورد زمان بچه دار شدن با هم توافق خواهیم داشت.	۱۰
۵	۴	۳	۲	۱	اگر به دلایل تحصیلی یا شغلی بخوایم به شهر دیگری بروم مسلماً همسرم می خواهد که همراه من بیاید.	۱۱
۵	۴	۳	۲	۱	زندگی جنسی ما انعکاس رضایت زناشویی ما خواهد بود.	۱۲
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم حس شوخ طبعی قوی ای خواهد داشت.	۱۳
۵	۴	۳	۲	۱	در صورت نیاز هر دوی ما می خواهیم که با مشاور خانواده مشورت کنیم.	۱۴
۵	۴	۳	۲	۱	من و همسرم کاملاً نسبت به هم محبت خواهیم داشت.	۱۵
۵	۴	۳	۲	۱	داشتن فرزند رضایت زناشویی هر دوی ما را افزایش خواهد داد.	۱۶
۵	۴	۳	۲	۱	آنچه که من می خواهم و آنچه که مرا خوشحال می کند را همسرم به طور غریزی می داند.	۱۷
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم برای درک من مشکل خواهد داشت.	۱۸
۵	۴	۳	۲	۱	اگر هیکل همسرم تغییر کند، ناراحت نخواهم شد.	۱۹
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم مرا دوست خواهد داشت.	۲۰
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم همیشه به من گوش خواهد داد.	۲۱
۵	۴	۳	۲	۱	اگر نقاط ضعف همسرم را به او یادآوری کنم، او را تغییر خواهم داد.	۲۲
۵	۴	۳	۲	۱	ما از دست یکدیگر عصبانی خواهیم شد.	۲۳
۵	۴	۳	۲	۱	رابطه جنسی همیشه مهیج خواهد بود.	۲۴
۵	۴	۳	۲	۱	ما همیشه به راحتی احساسات خود را ابراز خواهیم کرد.	۲۵
۵	۴	۳	۲	۱	در مورد اینکه آخر هفته ها را با کدام یک از خانواده ها باشیم، همیشه به توافق خواهیم رسید.	۲۶
۵	۴	۳	۲	۱	همیشه با هم تصمیم گیری خواهیم کرد.	۲۷
۵	۴	۳	۲	۱	به وفاداری همسرم شک نخواهم داشت.	۲۸
۵	۴	۳	۲	۱	همه تعارضات ما به سرعت حل خواهند شد.	۲۹
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم وقایع مهم مثل سالگرد ازدواج مان را فراموش خواهد کرد.	۳۰
۵	۴	۳	۲	۱	همسرم خود به خود خانواده مرا دوست خواهد داشت.	۳۱
۵	۴	۳	۲	۱	در مورد کارهای منزل با هم همکاری خواهیم کرد.	۳۲
۵	۴	۳	۲	۱	همیشه در موقع تصمیم گیری همسرم با من مشورت خواهد کرد.	۳۳
۵	۴	۳	۲	۱	ما همیشه از نظر هیجانی به هم نزدیک خواهیم بود.	۳۴
۵	۴	۳	۲	۱	بحث و مشاجرات ما زیاد خواهد بود.	۳۵
۵	۴	۳	۲	۱	ما همیشه با هم غذا خواهیم خورد.	۳۶

۵	۴	۳	۲	۱	۲۷	ما علائق‌مان را با هم در میان خواهیم گذاشت.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۸	با خانواده همسر مشکل خواهم داشت.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۹	اگر از همسرم بخواهم که در خودش تغییری ایجاد کند، با من موافقت خواهد کرد.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۰	همسرم هیچ‌گاه به جنس مخالف جذب نخواهد شد.

***

پرسشنامه باورهای ارتباطی

						عبارات	رتبه
کاملاً درست است	درست است	احتمالاً درست است یا اینکه بیشتر درست است تا غلط	احتمالاً غلط است یا اینکه بیشتر غلط است تا درست	غلط است	کاملاً غلط است	۱	اگر همسرتان با عقاید شما موافقت نکند، بدین معنا است که وی احتمالاً نسبت به شما چندان نظر مثبتی ندارد.
						۲	من فکر نمی‌کنم که همسرم بتواند همه حالات خلقی مرا بفهمد.
						۳	صدمات وارد شده به مراحل اولیه یک رابطه احتمالاً جبران پذیر نیستند.
						۴	فکر می‌کنم که اگر نتوانم همسرم را از نظر جنسی کاملاً راضی کنم آشفته شوم.
						۵	زنان و مردان نیازهای هیجانی و عاطفی اولیه یکسانی دارند.
						۶	نمی‌توانم بپذیرم که همسرم با من موافق نباشد.
						۷	اگر مجبور باشم به همسرم بگویم که چیزی برایم مهم است این بدین معنا نیست که وی نسبت به من حساس نبوده است.
						۸	به نظر نمی‌رسد همسرم بتواند رفتاری به جز رفتار فعلی خود داشته باشد.
						۹	اگر من آماده ارتباط جنسی نباشم ولی همسرم خواهان آن باشد این موضوع مرا آشفته نمی‌کند.
						۱۰	سوء تفاهم‌ها بین زوجین معمولاً به دلیل تفاوت‌های روان‌شناختی مادرزادی بین زنان و مردان است.
						۱۱	اگر همسرم با یکی از ایده‌های مهم من موافقت نکند، آن را یک توهین به شخص خود می‌دانم.
						۱۲	اگر همسرم تشخیص ندهد که من چه احساسی دارم و مجبور باشم احساسم را به او بگویم بسیار آشفته می‌شوم.
						۱۳	یک همسر می‌تواند یاد بگیرد که نسبت به نیازهای همسرش بیشتر پاسخ دهنده باشد.

۱۴	یک شریک جنسی خوب می‌تواند هر وقت که ضروری باشد خود را از نظر جنسی برانگیزاند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۵	مردان و زنان احتمالاً هیچگاه جنس مخالف را به خوبی نخواهند فهمید.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۶	وقتی همسر دیدگاهی متفاوت با دیدگاه مرا ارایه می‌کند خشنود می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۷	افرادی که رابطه‌ای نزدیک و صمیمی با هم دارند می‌توانند نیازهای همدیگر را احساس کنند، درست مثل اینکه قادرند ذهن یکدیگر را بخوانند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۸	صرف اینکه همسر به نحوی رفتار کرده است که باعث آشفتگی من شده به این معنا نیست که در آینده هم چنین خواهد کرد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱۹	چنانچه همسر خواهان رابطه جنسی باشد و من نتوانم به خوبی از عهده آن برآیم فکر می‌کنم مشکلی دارم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۰	جدای از ارتباط، مردان و زنان نیازهای اساسی یکسانی دارند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۱	وقتی که من و همسر درباره موردی دیدگاه یکسانی نداشته باشیم به شدت آشفته می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۲	برای من مهم است که همسر بتواند از روی تغییرات خلقی من نیازهای مرا حدس بزند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۳	همسری که یکبار به شدت شما را آزرده نموده است احتمالاً در آینده نیز چنین خواهد کرد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۴	من می‌توانم از رابطه جنسی ام به اندازه کافی بهره مند شوم، حتی اگر همسر به ارضای کامل جنسی نرسد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۵	تفاوت‌های زیست شناختی مردان و زنان علت اصلی مشکلات زوجها نیستند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۶	نمی‌توانم تحمل کنم که همسر با من بحث و جدل کند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۷	یک همسر باید بداند که شما چه فکر و یا احساسی دارید بی آنکه لازم باشد در مورد آن حرفی بزنید.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۸	معتقدم اگر همسر بخواهد تغییر کند می‌تواند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۲۹	اگر همسر به طور کامل به رضایت جنسی نرسد به معنای قصور من نیست.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۰	یکی از عوامل مهم اختلافات زناشویی این است که مردان و زنان نیازهای عاطفی و هیجانی متفاوتی دارند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۱	وقتی من و همسر اختلاف نظر داریم احساس می‌کنم که روابطمان در حال از هم گسیختن است.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۲	کسانی که عاشق یکدیگرند از افکار همدیگر مطلعند بی آنکه حتی کلمه ای بین آنها رد و بدل شده باشد.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۳	اگر از روال یک رابطه راضی نیستید، توان بهتر کردن آن را دارید.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۴	داشتن پاره ای مشکلات در انجام فعالیت جنسی به معنای شکست فردی من نیست.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۵	شما نمی‌توانید واقعاً فردی از جنس مخالف را درک کنید.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۶	وقتی که بحث و جدل می‌کنیم به علاقه همسر نسبت به خودم تردید نمی‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۷	اگر مجبور شوید چیزی را از همسرتان بخواهید این نشان می‌دهد که او در جریان نیازهای شما نیست.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۸	من انتظار ندارم که همسر بتواند خودش را عوض کند.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۳۹	هنگامی که در ارتباط جنسی به خوبی عمل نکنم، دچار آشفتگی می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۴۰	مردان و زنان همیشه برای یکدیگر مرموز و اسرارآمیز خواهند بود.	۱	۲	۳	۴	۵	۶

پرسشنامه نگرش به ازدواج

				۳. لطفاً میزان موافقت یا مخالفت خود را با هر کدام از موارد زیر با علامت ضربدر مشخص کنید.
کاملاً مخالفم	مخالقم	موافقم	کاملاً موافقم	
۱	۲	۳	۴	۱ باید ازدواج کرد.
۱	۲	۳	۴	۲ زیاد مطمئن نیستم که ازدواجم موفق باشد.
۱	۲	۳	۴	۳ افراد باید در ازدواج با همسر خود برای تمام عمر بمانند
۱	۲	۳	۴	۴ اکثر همسران یا زندگی شان شاد نیست یا طلاق می گیرند.
۱	۲	۳	۴	۵ وقتی ازدواج کنم از ازدواجم راضی خواهم بود
۱	۲	۳	۴	۶ از ازدواج می ترسم
۱	۲	۳	۴	۷ نسبت به ازدواج شک دارم.
۱	۲	۳	۴	۸ افراد باید تنها زمانی ازدواج کنند که مطمئن باشند این ازدواج برای همیشه باقی خواهد ماند
۱	۲	۳	۴	۹ افراد باید ازدواج کنند ولی خیلی محتاط باشند.
۱	۲	۳	۴	۱۰ زندگی بیشتر همسران، شاد نیست.
۱	۲	۳	۴	۱۱ ازدواج فقط یک قرارداد قانونی است
۱	۲	۳	۴	۱۲ ازدواج یک عمل مقدس است.
۱	۲	۳	۴	۱۳ در بیشتر ازدواج ها، همراهی و همکاری همسران متعادل و مساوی نیست
۱	۲	۳	۴	۱۴ بیشتر افراد مجبورند که در ازدواج، ایثار و ازخودگذشتگی نشان دهند
۱	۲	۳	۴	۱۵ به خاطر آن که بسیاری از ازدواجها به جدایی می انجامد، پس ازدواج کار بیهوده ای است.
۱	۲	۳	۴	۱۶ اگر روزی جدا شده و طلاق بگیرم، احتمالاً دوباره ازدواج خواهم کرد
۱	۲	۳	۴	۱۷ فکر می کنم وقتی افراد با هم کنار نمی آیند باید از هم جدا شوند
۱	۲	۳	۴	۱۸ معتقدم حتی بدون مراسم عروسی نیز رابطه زناشویی می تواند موفق باشد.
۱	۲	۳	۴	۱۹ یکی از رویاهای همیشگی من داشتن یک ازدواج شاد است
۱	۲	۳	۴	۲۰ هیچ چیز مثل یک ازدواج موفق نیست
۱	۲	۳	۴	۲۱ ازدواج، افراد را در رسیدن به اهداف خود محدود می کند.
۱	۲	۳	۴	۲۲ قرار نیست افراد تا آخر عمرشان در یک رابطه بمانند.
۱	۲	۳	۴	۲۳ ازدواج دوستی و رفاقتی است که در سایر روابط وجود ندارد

Prediction of Marital Expectations based on Communication Beliefs and Marital Attitudes in Pre-Marriage Girls

Sepideh Sadat Seyed. Kavousi ¹, Mohammad Saeed. Mardookhi ² & Mina Moqarreb tourtolash ³

Abstract

Aim: The present study aimed to predict marital expectations based on communication beliefs and marital attitudes in pre-marriage girls. **Methods:** The research had a descriptive-correlational design and its statistical population consisted of all pre-marriage female students at Payame Noor University (PNU) in Tehran in 2020. Using the convenience sampling method, 145 pre-marriage girls were selected as the statistical sample and they answered the Communication Beliefs Questionnaire by Idelson and Epstein (1982), the Marital Attitude Scale (MAS) by Braaten and Rosen (1998), and the Marital Expectation Scale by Jones and Nelson (1996). **Results:** The results of the Pearson correlation coefficient and regression indicated that communication beliefs and all of their components had a significant positive relationship with pessimistic and idealistic marital expectations and a significant negative relationship with realistic marital expectations ($p < 0.05$). Among the marital attitudes, pessimistic and idealistic attitudes had a significant positive relationship with pessimistic and idealistic expectations, and optimistic and realistic attitudes had a significant negative relationship with pessimistic expectations ($p < 0.05$). Optimistic and realistic attitudes had a significant negative relationship with idealistic and realistic marital expectations, and pessimistic and idealistic attitudes had a significant negative relationship with realistic expectations of pre-marriage girls ($p < 0.05$). Communication beliefs and marital attitudes had a 0.83 correlation with pessimistic marital expectations of pre-marriage girls, in other words, 69% of changes in pessimistic expectations of pre-marriage girls were explained by a linear combination of communication beliefs and marital attitudes. **Conclusion:** Given the roles of communication beliefs and marital attitudes in marital expectations, psychologists and counselors can take them into consideration in premarital counseling.

Keywords: Marital expectation, Communication beliefs, Marital attitude

---

1. **Corresponding Author:** M.A of General Psychology, Payame Noor University, Karaj, Karaj, Iran

Email: sepideh.kavousi2020@yahoo.com

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Karaj, Karaj, Iran

3. M.A of General Psychology, Payame Noor University, Karaj, Karaj, Iran